

Eleştirel Basın Okuryazarlığı -5

Selim Çalışkan
elestireldusun.wordpress.com
Ekim 2023

Basında Örtülü Ahlaki ve İdeolojik Aşılama

İkinci bölümde ve [Ukrayna Dezenformasyonu](#) yazısında basının tarafsızlığının ne olduğu ve ne olmadığı konusuna kısa bir giriş yapmıştım. Basın bir özel girişimdir, yani şirketlerin oluşturduğu bir iş koludur. Kamu hizmetlisi değildir, halk adına değil, özel kişisel çıkarlar adına iş yapar. Bu, basında tarafsızlık arayanların sürekli akılda tutmaları gereken en önemli basın niteliğidir. Özel çıkarlar parayla sınırlı değildir. Sonuçta para, bir şeyler satın almak için bir araçtır. Bu satın almalar yasal olarak kamuya açıklanması gerekmeyen bir özel gündeme yönelebilir. Uzun lafın kısası, özel bir girişim olan bir basın şirketi belli bir dünya görüşünü, belli bir ideolojiyi, belli bir politik veya ahlaki gündemi işlemeye çalışabilir ve bu durum devletin ve yasanın denetiminin dışındadır. Bu, basının “özürlük” alanıdır. Sokak diliyle söylersek karımızı, kızımızı, çocuğumuzu ayartan, toplumu fitneleyen bir basın şirketinden hesap sorulamaz. Ama aşılama örtülü olduğunda bir şirketin böyle amaçları kovaladığını da herkes anlamaz, ancak eleştirel okurlar anlarlar. Ahlaki aşılama kötü olmak zorunda değildir. İnsanın kendi ahlakını çevresine aşılama çalışması farkında bile olmadan yaptığı doğal bir durumdur. Eleştirel okurlar olarak hem yıkıcı hem olumlu aşılama yetisi kazanmalıyız. Birkaç örnek vereceğim.

The screenshot shows the Express newspaper website. The main navigation bar includes: HOME, NEWS, SPORT, COMMENT, FINANCE, TRAVEL, ENTERTAINMENT, LIFE & STYLE, PUZZLES, PICS, VIDS. Below this is a secondary navigation bar with: HEALTH, LIFE, DIETS, GARDEN, FOOD, CARS, STYLE, PROPERTY, TECH, SATURDAY, S MAG, WIN, RETIREMENT, TOP 10 FACTS. The main content area displays a grid of five news articles with the following headlines: 'You can still do what you want to: Theresa May on how diabetes...', 'UK breakthrough for statins patients', 'Don't sweat it! How to stop excessive perspiration', 'Bald and beautiful! Brave ladies with no hair strip for nude...', and 'Sleeping with more than 20 women reduces male risk of prostate...'. The website also features a search bar, social media links (Facebook, Twitter, Google+, RSS), and a weather widget for London, UK.

Rastgele bir günde bir İngiliz gazetesinin anasayfasından bir parça. Sağdan ikinci başlık: “Kel ve güzel. Saçsız cesur hanımlar soyundular.” Gerçekçi olmayan güzellik standartlarını eleştirme kılığında utanmazlık aşıyor. Sağdaki başlık: “Yirmiden çok kadınla yatan erkeğin prostat kanseri riski azalıyor.” Sağlık haberi kılığında ahlaksızlık aşıyor.

Etkinlikler [Tüm Etkinlikleri Listele]

Sitede Ara

6. KuirFest'in programı açıktandı!

Ankara ve İstanbul çizelgelerini
program sayfasından
indirebilirsiniz.

Pembe Hayat KuirFest Bu Yıl Ücretsiz!

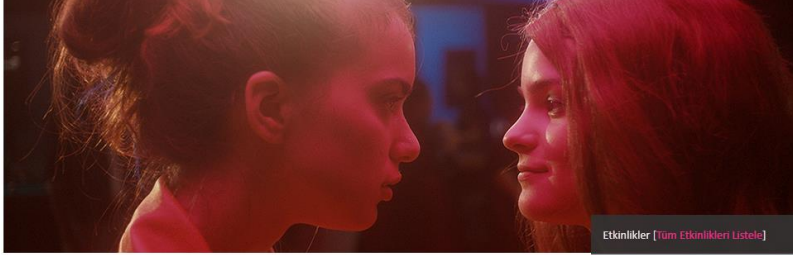
6. Pembe Hayat KuirFest 12 – 19
Ocak tarihleri arasında Ankara'da,
26 – 28 Ocak tarihleri arasında ise
İstanbul'da takipçileriyle
buluşacak.

İLETİŞİM

Festivale dair sorularınız için:
gizem@pembehayatkuirfest.org

6. KuirFest'ten Yeni Bölüm: "Kuir Diziler"

12 – 19 Ocak tarihleri arasında Ankara,
26 – 28 Ocak tarihleri arasında ise
İstanbul semalarını gökkuşağı
renklerine boyamaya hazırlanan...

Etkinlikler [Tüm Etkinlikleri Listele]

Sitede Ara

6. KuirFest'in programı açıktandı!

Ankara ve İstanbul çizelgelerini
program sayfasından
indirebilirsiniz.

Pembe Hayat KuirFest Bu Yıl Ücretsiz!

6. Pembe Hayat KuirFest 12 – 19
Ocak tarihleri arasında Ankara'da,
26 – 28 Ocak tarihleri arasında ise
İstanbul'da takipçileriyle
buluşacak.

İLETİŞİM

Festivale dair sorularınız için:
gizem@pembehayatkuirfest.org

6. KuirFest'ten Yeni Bölüm: "Kuir Diziler"

12 – 19 Ocak tarihleri arasında Ankara,
26 – 28 Ocak tarihleri arasında ise
İstanbul semalarını gökkuşağı
renklerine boyamaya hazırlanan...

Etkinlikler [Tüm Etkinlikleri Listele]

Sitede Ara

6. KuirFest'in programı açıktandı!

Ankara ve İstanbul çizelgelerini
program sayfasından
indirebilirsiniz.

Pembe Hayat KuirFest Bu Yıl Ücretsiz!

6. Pembe Hayat KuirFest 12 – 19
Ocak tarihleri arasında Ankara'da,
26 – 28 Ocak tarihleri arasında ise

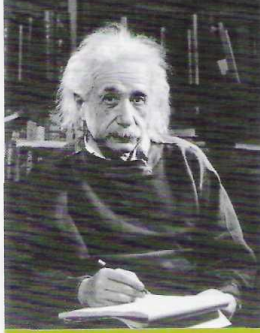
İLETİŞİM

Festivale dair sorularınız için:
gizem@pembehayatkuirfest.org

6. KuirFest'ten Yeni Bölüm: "Kuir Diziler"

12 – 19 Ocak tarihleri arasında Ankara,
26 – 28 Ocak tarihleri arasında ise

"Kuir" film festivali sitesinden (pembehayatkuirfest.org). Eşcinselliği savundukları açık, burada örtülü bir şey yok. Ama seçtikleri kareler sübyancılık çağrıştırdığı için açık eşcinselliğin yanında sübyancılığı örtülü olarak normalleştiriyorlar. Örtülü olanı anlayacak kadar kafası basmayanlar "onur" yürüyüşlerini (asıl adı gurur yürüyüşü) veya başka girişimleri kişisel özgürlükler gerekçesiyle desteklemeye kalkıyorlar. Akli başında hiç kimse eşcinsellik savunusuna sübyancılık karıştırılmasına tepkisiz kalmaz. Aynı çevrelerin her fırsatta "çocuk gelinleri" eleştirmesi ilginçtir.

14 Kasım 1908: Einstein, 'kuantum teorisi'ni sundu.

1900

Uluslararası Paris Sergisi'ni 50 milyon kişi gezdi.

1995

Sait Halim Paşa konağı tamamen yandı.

13 KASIM

1920

Milletler Cemiyeti'nin Cenevre'deki açılışına 41 ülkeden 5 bin temsilci katıldı.

1970

Suriye'de Hafız Esad darbe yaptı.

14 KASIM

1908

Einstein, 'kuantum teorisi'nin sunumunu yaptı.

1950

Şair Orhan Veli, yol yapım çukuruna düştükten iki gün sonra öldü.

15 KASIM

1889

Brezilya'da monarşi devrildi ve cumhuriyet kuruldu.

1960

Nükleer silah taşıyan ilk denizaltı USS George Washington, Güney Carolina-Charleston'da suya indirildi.

1969

Washington DC'de, çeyrek milyon kişi Vietnam savaşına karşı gösteri yaptı.

12 Kasım 1900: Fransa'daki 'Uluslararası Paris Sergisi'ni 50 milyon kişi gezdi.

16 KASIM

1824

New York '5. Cadde' iş dünyasına açıldı.

1948

'Sihirli Halı' operasyonu başladı; Yahudileri İsrail'e taşıyan ilk uçak Yemen'e indi.

17 KASIM

1558

İngiltere Kraliçesi I. Elizabeth tahta çıktı.

1922

Son Osmanlı padişahı VI.

Mehmet (Vahdettin) İstanbul'u terk etti.

1924

İlk muhalefet partisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kuruldu.

18 KASIM

1583

Galata'daki Saint Benoit Kilisesi'ne yerleşen Cizvitler, St. Benoit mektebini açtılar.

1865

Mark Twain'in ilk öyküsü yayımlandı.

18 Kasım 1865: Mark Twain'in ilk öyküsü yayımlandı.

CEZAYİR'DE HALK AYAKLANDI

Cezayir'de milliyetçi hareketin önderlerinden Mesali Hac'ın 2 yıl önce ülke dışına çıkarılarak Fransa'da gözetim altında tutulmasından bu yana ülkede hüküm süren sessizlik bozuldu. 31 Ekim 1954'ü 1 Kasım'a bağlayan gece, Cezayir'i iç savaşa sürükleyecek ayaklanmalar baş gösterdi. Çıkan çatışmalar sonucu birçok sivil ve asker yaşamını yitirirken; güvenlik güçlerine saldırıların yanı sıra, özel ve kamu binalarına da bombalı ve silahlı saldırılar düzenlendi.

"14 Kasım 1908: Einstein kuantum teorisini sundu." Kuantum kuramı denebilecek ilk sunumu Max Planck 1900'de yapmıştır. Ve fakat Max Plank fiziğin pop-starı olmadığı için "popüler bilim" kaynaklarında adı pek geçmez. Bu seçim ahlaki ve ideolojik bir yanlılık da içerir çünkü Albert Einstein Japon sivillerin öldürülmesinde kullanılan atom bombasını yapan takımdadır. Onu bu işiyle değil de buluşlarıyla anmak, hele bunu yaparken onu haksız yere başkalarının önüne geçirmek politik bir seçimdir.

21 Kasım 1980: 83 milyon kişi, 'Dallas' için TV başında.

22 Kasım 1963: John F. Kennedy, Dallas'ta Lee Harvey Oswald tarafından suikasta uğradı.

23 Kasım 1942: 'Casablanca' filminin premieri yapıldı.

1912

İstanbul'da kolera salgını başladı.

19 KASIM

1984

BM görevlisi Enver Ergun, Viyana'da Ermeni teröristlerce öldürüldü.

1985

Reagan ile Gorbacov Ceno-va'da ilk kez buluştu.

20 KASIM

1910

Meksika devrimi başladı.

1943

İstanbul Teknik Üniversitesi kuruldu.

1953

Türkiye'de ilk defa 'otomobil mukavemet yarışı' yapıldı.

21 KASIM

1941

Yüksekokullarda 'Türk İnkılap Tarihi' dersi zorunlu tutuldu.

1980

ABD'de, yaklaşık 83 milyon TV izleyicisi, JR'ı kimin vurduğunu öğrenmek amacıyla Dallas'ı izlemek üzere TV'lerin karşısına geçti.

22 KASIM

1963

John F. Kennedy, Dallas'ta Lee Harvey Oswald tarafından suikasta uğradı.

1982

Açıköğretim uygulaması başladı.

1983

TRT Genel Müdürü Macit

Akman, 'Yorgun Savaşçı' filminin yakıtırlıldığını açıkladı.

23 KASIM

1936

Henry R. Luce tarafından yaratılan 'Life' dergisinin ilk sayısı yayımlandı.

1942

'Casablanca' filminin ilk gösterimi New York'ta yapıldı.

1970

AET-Türkiye katma protokolü imzalandı.

1985

DSP Genel Başkanlığı'na Raşan Ecevit seçildi.

24 KASIM

1870

Türkiye'nin ilk mizah gazetesi 'Diyojen' yayımlandı.

1949

İngiltere'de demir çelik yasasıyla, çelik endüstrisi devletleştirildi.

25 KASIM

1893

'Orhon Kitabeleri' okundu.

1979

Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca cezaevinden kaçırıldı.

26 KASIM

1934

Lakap ve unvanlar kaldırıldı.

1926

Türkiye'nin ilk şeker fabrikası Alpullu'da faaliyetine başladı.

ANKARA DEVLET KONSERVATUVARI AÇILDI

Ankara Devlet Konservatuarı, 'Musiki Muallim Mektebi Konservatuar Sınıfları' adıyla, 1 Kasım 1936'da öğretime başladı. Okula alınacak öğrenciler için bir sınav açıldı. Sınavı, 25 adaydan ancak 5'i kazanınca, tiyatro oyuncusu ve yönetmen Muhsin Ertuğrul, şan öğretmeni Lohmann ve korepetitör Markowitz'den oluşan sınav kurulu, İstanbul'da da bir sınav açılmasına karar verdi. Okul, 3 kız ve 8 erkek öğrenciyle öğretime başladı.

"22 Kasım 1963: John F. Kennedy, Dallas'ta Lee Harvey Oswald tarafından suikasta uğradı."
Kennedy suikasti ile ilgili ciddi kuramlar varken yalnızca resmi açıklamayı aktarması, üstelik çelişkilerle dolu olmasına rağmen doğru kabul etmesi bu "popüler tarih" kaynağının yanlılığını ve ideolojik güdülenmesini belli eder.

onedio

HABERLER GALERİLER VİDEOLAR TESTLER KATEGORİLER

Bu içerik Onedio üyesi kullanıcı tarafından üretilmiş, Onedio editör ekibi tarafından müdahale edilmemiştir. Siz de Onedio'da dilediğiniz şekilde içerik üretebilirsiniz.

Evet, Dünyada İyi İnsanlar da Var: Sınır Tanımayan Doktorlar

Onedio Özet > Dosyalar - 12 Ekim 2015, 18:03'te eklendi, 13 Ekim 2015, 17:25'te güncellendi

Nihat Bilge
Onedio Üyesi

621
Paylaşım

Facebook'ta Paylaş

Twitter'da Paylaş

★

✉

CROP

51b
Görüntü

Sınır Tanımayan Doktorlar örgütü, çalışmaları ve felsefesi, dünyayı değiştirmeye devam ediyor.

1. Günümüzde sağlık hizmetlerinden faydalanamayan milyonlarca insan var

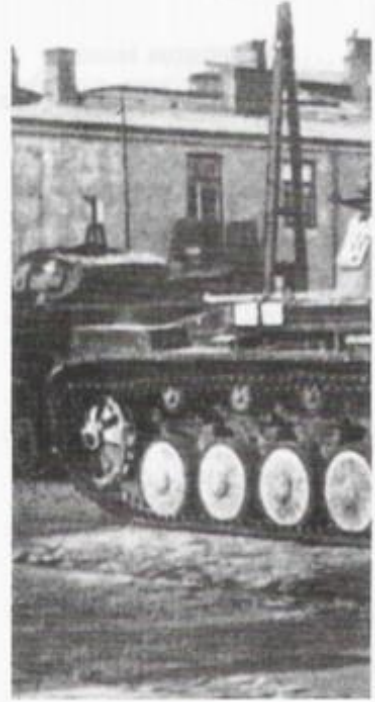
spainonymous.tumblr.com

11 Eylül de Kennedy suikasti gibidir, hatta resmi öyküdeki boşluklar ve çelişkiler ondan da derindir. Buna rağmen resmi açıklamanın doğru olduğunu ima etmek politik ve ideolojik bir yanlılıktır.

Alman panzerleri Polonya'da

Kod adı, 'Beyaz Plan'

Hitler, savaşı başlatacak Polonya saldırısının hazırlıklarını, daha 3 Nisan'da tamamlamıştı. 'Beyaz Plan'a göre hareket günü, 1 Eylül 1939 olarak öngörülüyordu ve öyle de oldu.

CEM KUM

1 Eylül 1939:
Almanlar, Polonya sınırını geçiyor; II. Dünya Savaşı başlıyor (altta).

Birinci Dünya Savaşı'nda silahlar, 1918'in 11. ayının 11. günü, saat tam 11.00'de sustu. Silahlar susmuştu ama Müttefikler verdikleri sözde durmamış; Almanya sanki

'koşulsuz' teslim olmuş gibi davranmaya başlamışlardı.

Diplomatik gelenekler çiğnenerek, Almanlar sözlü müzakerelere davet edilmemiş; savaş boyunca sivil halkı açlığa mahkum eden ekonomik ambargo, koşulların bir an önce kabul edilmesi için acımasızca sürdürülmüş; kurul-

duğundan beri Alman olan Danzig kenti ellerinden alınmış; Batı Prusya, denize çıkış koridoru olarak Polonyalılara teslim edilmiş; güneydoğu Silezya'daki zengin kömür madenleri, ekonomisini düzeltmesi için yine Polonya'ya sunulmuş; Sudetler yöresinde 2 milyondan fazla etnik Alman, yeni kurulan Çekoslovak Cumhuriyeti savunulabilir sınırlara sahip olsun diye, topraklarıyla birlikte bu devlete devredilmişti.

Almanlar büyük bir çaresizlik içinde, önlerine konan belgeyi imzaladılar. Ancak bu belge Almanların ortak bilincine 'Versailles Diktat' yani Versailles Diktası olarak yerleşti. Fransızların düzelmeye başlayan Alman ekonomisini engellemek için, ödemelerdeki gecikmeyi bahane ederek 11 Ocak 1923 günü Ruhr Havzası'nı işgal etmeleri, bir taraftan Alman bilincine 'diktat'

Burada hem yansız hem yanlış bir örnek görüyoruz. Birinci Dünya Savaşı'yla ilgili bilgiler yansız ve doğru. Ama savaşı başlatan şeyin Polonya işgali olduğu ezberinin yansız olduğu söylenemez. Çünkü savaşın sonunda Polonya'nın bağımsızlığa kavuşturulmamış ve SSCB işgalinde kalmasına göz yumulmuş olmasından bellidir ki Almanya'ya savaş açmak isteyen Müttefikler için bu yalnızca bir bahaneydi.

The First Presidential Debate: Hillary Clinton And Donald Trump... 9,086,442 views • Streamed 2 days ago

Fixed Points 783,176 views • 13 hours ago

THE DAILY SHOW 1,739,574 views • 1 day ago

100m Race: Usain Bolt vs James Corden & Owen Wilson 1,821,569 views • 23 hours ago

Incredible Octopus Caught! Brave Wilderness 2,474,132 views • 1 day ago

UFC 205 Press Conference UFC - Ultimate Fighting Championship 1,345,624 views • Streamed 1 day ago

Aircraft Recommended videos

Declassified dogfight footage: F-14 Tomcat vs. Libyan MiG-23 swampfoot 7,346,461 views • 10 months ago

Cessna 172i Flying Girlfriend to Pompano Beach ATC Audio Bahamian Pilot06 190,175 views • 4 months ago

Most shocking fighter jets low flyover (flyby) moments Kubu2 5,731,987 views • 1 year ago

Angry Controllers and Pilots swearing arguing on Live ATC | BesiClipsTube 1,260,071 views • 2 months ago

The Most Luxurious First Class Airlines TheRichest 10,851,124 views • 2 years ago

Deadliest Aircraft in the US Air Force: The AC-130 Spectre DOCUMENTARY TUBE 3,393,350 views • 1 year ago

Trailers by Movies - Topic

BIRTH OF THE DRAGON Trailer (2016) Bruce Lee Movie New Trailer Buzz 3,992,773 views • 1 week ago

Avengers Infinity War Part 1 Official Trailer 2018 Comic Con Trailers and Teasers 2,296,119 views • 1 year ago

THOR 3: Ragnarok - Vacation Teaser Trailer (2017) KinoCheck International 9,437,952 views • 4 weeks ago

SING | Sing for Gold in a new Spot [Family Animated Movie] FilmiNow Family Movie Trailers 17,855,074 views • 1 month ago

Disney's MOANA - TRAILER # 3 (2016) Fresh Movie Trailers 2,632,290 views • 1 week ago

Moana Official Trailer Walt Disney Animation Studios 9,132,542 views • 1 week ago

Yousef Erakat - Topic Recommended channel

HOW I BECAME A MILLIONAIRE AT 23. DOSEOFFOUSEY 2,295,162 views • 1 month ago

Why I'm Deleting My Channel. (Not Clickbait) DOSEOFFOUSEY 3,186,248 views • 4 days ago

THE HOMELESS CHILD EXPERIMENT! fouseyTUBE 27,002,100 views • 2 years ago

WEREWOLF PRANK ON KIDS GONE VERY BAD! fouseyTUBE 11,123,731 views • 1 year ago

YouTube Streamer Gets 200K Subs in 3 Days, YouTuber Scarce 1,322,660 views • 4 days ago

Vlogs Now on fouseyTUBE! DOSEOFFOUSEY 886,698 views • 2 days ago

Documentary Movies Recommended videos

U.S Army Most Feared Deadly Tanks Ever - Full Documentary Armed Forces 1,077,461 views • 3 months ago

World's Most Advanced Unbeatable Special Forces Ever... Armed Forces 1,080,699 views • 3 months ago

6th richest man of the world prince alwaled NOVO SUPER FUN 1,893,656 views • 11 months ago

9/11 CONSPIRACY: THE BALL NEXT TO TOWER 2 Millluminat82 5,664,044 views • 4 years ago

HITLER'S SECRET WEAPONS THE Super Tanks 720p Top True Stories 2 3,380,376 views • 1 year ago

Mega Disasters - The Bismarck Mega Disasters 791,312 views • 1 year ago

2016 yılında yeni bir IP adresi ile, yani arama ve izleme geçmişim olmaksızın açtığım Youtube anasayfasında karşıma çıkan “belgesel” videolarının dikkat çekici bir bölümü ABD ordusunun gövde gösterisini içeriyordu.

YouTube TR

What to Watch Music

netd 4:22 Kolpa - Gurur Benim Neyime by netd müzik 24,602,151 views • 5 months ago

netd 4:58 Gülben Ergen & Oğuzhan Koç - Aşkla Aynı Değil by netd müzik 31,580,163 views • 1 month ago

netd 3:54 Gülşen - Bangır Bangır by netd müzik 28,830,820 views • 1 month ago

netd 4:43 Mabel Matiz - Gel by netd müzik 31,645,356 views • 2 months ago

netd 4:04 İrem Derici - Değmezsin Ağlamaya by netd müzik 22,135,744 views • 2 months ago

Politics by #PopularOnYouTubeTurkey

Diriliş Ertuğrul 23.Bölüm 1.Kısım by Diriliş Ertuğrul 23,456 views • 1 day ago

Selahattin Demirtaş Tarafsız Bölge'de Saz Çaldı Türkü... by Alvin Ve Sıncaclar Versiyon 42,547 views • 1 day ago

Selahattin Demirtaş CNN Turk 27 MAYIS 2015 TEK PARÇA... by Siyaset Gündemi 31,794 views • 1 day ago

Selahattin Demirtaş Hdp HATAY Mitingi 28 Mays 2015 by Night Day 3,061 views • 23 hours ago

CHP - Yüzyılın Projesi - Merkez Türkiye by Cumhuriyet Halk Partisi 2,537,123 views • 1 week ago

YouTube Mixes Nonstop playlists based on a song or artist

Mix - Year of No Light - Perséphone 50+ VIDEOS

Mix - Shape of Despair by YouTube 50+ VIDEOS

Mix - Ahab by YouTube 50+ VIDEOS

Mix - Esoterico by YouTube 50+ VIDEOS

Seçim haftası Youtube Türkiye anasayfası. Bu sayfaya çok izlenen videoların girdiği yalnızca bir iddiadır. Şirket bu sayfayı nasıl oluşturduğunu gizli tutuyor.

Youtube resmi tiviti: “Güller kırmızıdır/Menekşeler mavi/Zencilerin kanallarına abone olun”

Narsist sevgili örneği konu mankeni erkek. İlişki narsizminin çoğunlukla kadınlarda görüldüğü bilinip dururken. Bu tür olumsuz konu mankenlerinin erkek seçilmesi çoğunlukla kasıtlıdır ve feminist gündeme hizmet eder.

Örtülü Irkçılık ve Din Ayrımcılığı

Bazen haksız ayrımcılık gözümüzün önündedir ama göremeyiz. Bunun nedeni, belli yönelişlere ve belli yanlılıklara sahip şirketler tarafından sürekli olarak etki altında bırakılmamızdır. Şirket değiştirip de daha önce maruz kalmadığımız kanalları izlemeye başlayınca yanlılığı fark etmemiz daha kolay olabilir. Bu nedenle farklı politik gündemleri ve ideolojileri izleyen haber ve yorum kaynaklarını (buna sosyal medya da dahil) izlemekte büyük yarar vardır. Ancak farklı gibi görünen kaynakların üzerinde birleştikleri, ortak payda edindikleri bir yanlılık varsa, bu yöntem bunu fark etmemizi sağlamayacaktır. Bu durumda bağımsız birer akla sahip olmaktan başka yolumuz yoktur. Örneklere geçelim.

VATAN SICAK HABER ÇALIŞMA HAYATI GÜNDEM ŞAMPİYON
<

2 bin yıllık Roma taşını tuvalet taşı yaptık!

İnceleme için girdiği mahallede çok sayıda tarihi eserin ahır, duvar, bahçe ve tuvaletlerde kullanıldığını gören Antalya Müze Müdürü Mustafa Demirel, tuvalete giriş basamağı olarak kullanılan Roma dönemine ait 2 bin yıllık mezar taşını ellerivle çıkardı

Kaynak: <http://www.gazetevatan.com/2-bin-yillik-roma-tasini-tuvalet-tasi-yaptik--681964-yasam/> Arşiv: <https://archive.is/jXUih>

Haber şirketi “İki bin yıllık roma taşını tuvalet taşı yaptık” başlığı atarak bütünüyle kişisel bir iradenin sonucu olan eyleme “biz” yani “Türkler” öznesini yakıştırarak Türklüğe hakaret ediyor. Oysa tek bir Ermeni'nin veya Rum'un veya Yahudi'nin eylemi için benzer genelleme yapıldığında “nefret suçu” raporlarına sokuyorlar. Bunun örneklerini [İnanç Özgürlüğü Raporu 2019](#) ve [TSSEA 2017](#) incelemelerimde göstermişim. Onedio, Ekşişeyler vb. eğlenceyi ve haberin karıştıran sitelerde “biz” öznesinin kullanımına dikkat edildiğinde benzer pek çok örnek göze çarpar.

"Burada ilk öğrendiğim kelime 'kaç para'"

12 NİSAN 2014

Aşağıda yazılanlar hemen yanı başımızda Kumkapı'da yaşıyor. Siyah kadınlar öfkeli. Neden mi? Okumaya devam edin...

Söyleşi: Emel Coşkun

Kumkapı'da ziyarete gittiğim evin kapısını açtığımda karşımdaki kadınlar "Kusura bakmayın biz Afrikalı kadınları arıyoruz" diyerek üst kata yöneldiler. "Evet aradığınız yer burası" dedim, içeri davet ettim. Arkadaşlarının evine gelmelerine rağmen, beni, yani 'beyaz bir kadını', karşılarında görünce sasıldılar. Ürkekler, çünkü vandaki

Tanınmayan bir yabancı kadınla yapılan röportajda "Türkler sürekli seks peşinde" cümlesi kuruluyor. Bu röportaj "ayrımcılık", "ırkçılık", "nefret söylemi" raporlarına girmeyecek.

Kaynak:

<https://web.archive.org/web/20140415114852/http://www.sosyalistfeministkolektif.org/bedenimiz/erkek-siddeti/849-telefonla-konusur-gibi-yap-p-seks-seks-diye-soruyorlar.html>

Bu karikatür tarafsız görünmeye çalışıyor. Çizer, çatışan Filistinli ile çatışan Yahudi yerleşimciye rağmen birlikte oynayan çocuklarını çizmiş. Barış dileği itiraz edilebilir bir şey değil. Ancak taraflardan biri ağır basmış veya ortada salt barışçıl niyetlerle vazgeçilebilecek bir çatışma varmış gibi resmederek sözde tarafsız olmaya çalışmış. Buradaki yanlılığı anlamak için olayların tarihçesini ve bugünkü politik durumu bilmek gerekiyor. Yahudi yerleşimci bölgede yenidir ve kendi devleti vardır. Filistinli bölgenin

yerlisidir ama devleti yoktur. Benzer bir karikatür Kuvayı Milliye ile Yunan ordusu arasında da çizilebilirdi. Peki okuyunca ne düşünürdük? “Ortadoğu’da huzursuzluğun tarafları”, “Paylaşılamayan Ülke İsrail”, “ABD Askerleriyle Iraklı Teröristler Arasında Sıkışan Irak Halkı”, “Bir yanda PKK, bir yanda TSK” gibi başlıklar da yansız görünmeye çalışırken haksızla haklıyı ayırmadığı için yanlı tutum sergileyen basın şirketlerine aittir. Böyle sahte tarafsızlık bildirimleri ırk veya mezhep veya cinsiyet temelli haksız ayrımcılıkları gizlemeye sıkça alet edilir.

Basında Sahte Tarafsızlık, Sahte Nesnellik

Daha önce söylediğim üzere, bu sitede sık sık ters köşeye bakıyoruz, gözden kaçırılan gerçeklere yöneliyoruz. Çünkü gözümüze gözümüze sokulan gerçekleri, propaganda düzeyine ulaşan ezberleri herkes biliyor. Eleştirel düşünürün farkı perdeyi aralayabilme ve kuklaların iplerini görebilme yetisine sahip olmasıdır. Madalyonun arka yüzünü de görebilmesi ve özgün görüşünü oluşturabilmesidir. Blogun [sözcükler](#) etiketli yazılarında basının tarafsız görünüşü nasıl fanatizm yaptığının daha çok örneğini göreceksiniz.

magazin.haberturk.com/moda/haber/677193-15-yasinda-bikini-modeli-galeri

HTMAGAZİN

'Akbaba'yla kardeş çıktı! GALERİ
Behzat Ç. Seni Kalbime Gömdüm filminde rol alan

Hilal Cebeci'den çok özel pozlar GALERİ
Dünyaca ünlü erkek dergisi FHM, Türkiye'deki 13. yaş

Ali Taran'a yeni imaj
Ali Taran Niğantaşı'nda yeni imajıyla görüntülendi

HERKES BUNU KONUŞUYOR | FİSKOS | MODA | MÜZİK | CEMİYET HAYATI | TAKILIN | DÜNYADAN | ŞİPŞAK | RÖPORTAJLAR

Haberler : Bir asırlık baraj gölü böyle bc | Galeriler : Devrim Erden

Haber Ekle: Google | Facebook | Twitter | FriendFeed | Del.icio.us

15 yaşında bikini modeli GALERİ

Kim Kardashian'ın üvey kardeşi Kendall Jenner, bikinili fotoğraflarıyla nefes kesti

07 Ekim 2011 Cuma, 12:19:08

Kim Kardashian'ın annesi Kris Jenner'in, eski olimpiyat atlet Bruce Jenner'dan olan kızı Kendall Jenner, modelik kariyerinde adım adım yükseliyor. Wilhelmina Models ajansına bağlı olarak modelik yapan 15 yaşındaki Kendall, White Sands adlı plaj giyim firmasının 2012 modelleri için objektif karşısına geçti.

[Galeri için tıklayınız...](#)

Moda Haberleri

Marie Claire Ajda yakıp geçiyor
Ajda Pekkan Marie Claire'in kasım sayısına kapak oldu
01/11/11 12:18

Bir yıldız doğuyor GALERİ
Unutulmaz podyum kazaları VIDEO

magazin.haberturk.com/herkes-bunu-konusuyor/haber/684099-akbaba-yla-kardes-cikti-galeri

Önceki | Sonraki | Translate

Bir yandan “çocuk gelinleri” kınarken, gebe kalan her 17’liği rızası olup olmadığına bakmaksızın “tecavüz kurbanı” sayan, reşit olmayan kızlara cinsel istek duyan veya onlarla meşru olarak evlenen erkeklere hakaret yağdıran ana akım basın şirketlerinin bütün bu eylemleriyle çelişen “haber”lerinden bir örnek. Nefesiniz kesilsin ama elinizi sürmeyin, babasından da istemeyin.

didemsoydan 3s

İstanbul'da bir hastanede 5 aylık süreçte gelen 115 çocuğun hamile olduğu saptandı. Bu kayıtların polise bildirilmediğini ve hazırladığı tutanakla durumu savcılığa bildiren hastane görevlisinin görev yerinin değiştirildiğini öğrendik. Örtbas edilen 115 çocuk istismarı için sessiz kalmıyoruz. Şu andan itibaren #115ÇocuğaiistismarıÖrtemezsin tagiyle desteklerinizi bekliyoruz.

Bir hastanede
5 ayda 115
hamile çocuğun
kayıdı yapıldı!

**SESSİZ
KALMIYORUZ!**

15.30'da
#115ÇocuğaiistismarıÖrtemezsin
etiketinde buluşuyoruz

f KadınMeclisleri t KadınMeclisleri @KadınMeclisleri 0 505 004 11 98 **KADINMECLİSLERİ**

**#115çocuğaiistismarıörte
mezsın**

Mesaj gönder

15 yaşında nikah kıyılabilen bir ülkede reşit olmayan (çocuk değil) bekar gebelerin listesinden “çocuk istismarı” sonucunu nasıl çıkardıkları belirsizdir.

“Nefret Suçu” Söylemi

Arşiv Yazarlar Abonelik İletişim Reklam Başvurusu Künye Instagramda Takip Et!

ŞALOM
Haftalık Siyasi ve Kültürel Gazete שלום

Dijital Şalom
Çarşamba günü Şalom'u ilk siz okuy

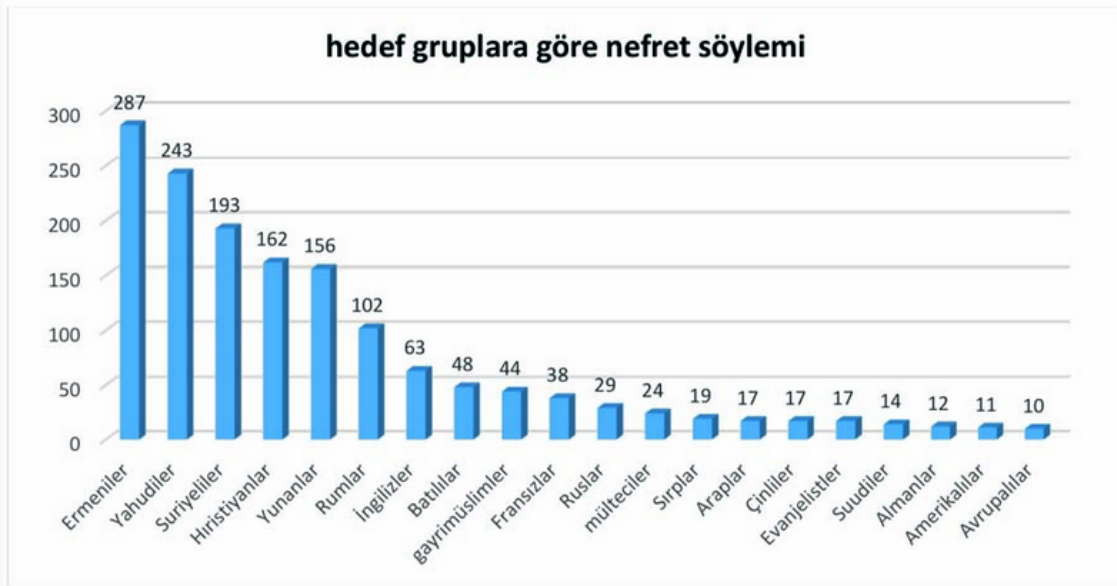
Dünya Toplum Yaşam Kavram Sanat Perspektif Ekonomi Sağlık Çocuk-Aile Spor Judeo-Espanyol Kültür

Yazarlar Foto Galeri Video Galeri **Günlük Gazeteler** Şalom Turkey Şalom Dergi el Amaneser

Medyada nefret söyleminde dur durak yok

Hrant Dink Vakfının hazırladığı 'Medyada Nefret Söyleminin İzlenmesi' araştırmasının 2019 yılı Ocak-Şubat-Mart-Nisan aylarını kapsayan döneminin raporu açıklandı. Hakkında en çok nefret söylemi üretilen grup Ermeniler olurken, Yahudiler de ikinci sırada yer aldı.

2 Ekim 2019 1141 görüntüleme Toplum

Nefret söylemi üretilen gruplar

Rapora göre listede ilk sırada yer alan Ermenileri (287 içerik), Yahudiler (243) ve Suriyeliler (193) takip etti. Listede ayrıca Hıristiyanlar, Rumlar, Yunanlar, İngilizler gibi sayısız grup yer aldı. Yahudilere yönelik nefret söylemi İsrail-Filistin çatışmalarını ve Mescid-i Aksa'da yaşanan gerginlikleri konu alan haberlerde görüldü.

Bu yazılarda Yahudiler şiddetle özdeşleştirildi ve düşmanlaştırıldı, "İsrail devleti", "İsrail" veya "İsrail Savunma Kuvvetleri" gibi kişi/kurumları ifade eden sözcüklerin kullanılması yerine Yahudi kimliğinin genelleme yapılarak kullanılmasıyla hedef gösterildi.

38 ulusal gazete

48 farklı grubu hedef alan toplam 1591 nefret söylemi içeriği rapor edildi. Bu içerik 1322 köşe yazısı ve haberde yer aldı. Söz konusu içeriğin yüzde 42'si ulusal gazetelerde yer alırken, yüzde 58'ine yerel gazetelerde rastlandı. Nefret söylemi ifadelerinin yüzde 50'si köşe yazılarında, yüzde 47'si ise haber metinlerinde kendini gösterdi.

Bu türlü raporların istatistiksel çarpıtmalar içermesi olasılığı çok yüksektir. Çünkü sıradan okurun bu safsataları saptayabilmesi basbayağı olanaksızdır. [Sayısal okuryazarlık](#) başlığı altında ayrıca anlatılacağı üzere, sayısal verileri işlerken bile okuru yanıltan sonuçlar ortaya çıkarılabiliyor. Yukarıdaki habere konu raporda verilerin sayısal olmadığı da dikkate alındığında okurun nasıl bir yanılma ve aldanma potansiyeliyle karşı karşıya olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Bu raporun doğruluğunu adamakıllı sınamak ancak **bu raporu yeniden hazırlamakla** olanaklı olabilir. Yani raporun metaverisi okunacak, basın taranarak bu metaveriyeye uygun “nefret söylemi” içeriği tek tek sayılacak. Bunu bir okurun tek başına yapması olanaksızdır. Bu vesileyle basının bir **iletişim değil, tek yönlü iletim** olduğu gerçeğini anımsayalım. Basın şirketleri, şirket ve vakıf parası destekli STK’lar güçlüdür, bu çalışmayı yapacak güçleri vardır. Okur kişinin ise elinde güvenilir bir akıl dışında hiçbir şey yoktur. Benzetmek gerekirse okur, karşısındaki taşlı, sopalı, silahlı kalabalığı çıplak elle dövebilecek veya en azından sağ kalacak kadar güçlü olmalıdır.

Peki, böyle raporların doğruluğunu sınavacak çalışmayı yapamıyorsak ne yapabiliriz?

Birincisi; raporun konusunun bütünüyle belirsiz bir kavram olan “nefret” olduğunu anlayacağız. Raporun konusu mahkemelerce somut olarak belirlenebilen **suç** değildir örneğin. Yine görece nesnel olarak mahkeme konusu edilebilen **hakaret** de değildir. Konu tekil haberlerin **sayısı** da değildir. Konu, haberi yapılan tekil **olaylar** da değildir. Anlamı kültüre, yaşa, yaşam biçimine göre değişen, üstelik son yıllarda ideolojik muhalefeti baskılamak için araç olarak kullanılmaya başlanarak iyice örselenen bir sözcük seçilmiştir. Buraki bulanıklığı anlamak için şimdi bir haber sitesi sekmesi açın ve “sevgi” içerikli haberleri bulmaya çalışın. Benzer bir anlam bulanıklığı göreceksiniz. Bitmedi... Burada mahkum edilen şey ahlaksız davranışlar değil, suçlar değil, herkeste bulunan duygunun kendisidir. Yani aslında raporda “nefret edenler bunu dile getirmesinler” iması bulunuyor. Dikkat edin, neden nefret ettiklerini asla sormuyor. “Haklı da olsalar nefret etmesinler” diyor. Akla Cesur Yeni Dünya romanı geliyor.

İkincisi; matematik sorunudur. Yani raporun “içerik” dediği şeyin sınırının nasıl belirlendiğidir. Sözelimi İsrail Filistin’i üç gün boyunca bombaladı. Bu üç gün boyunca aynı haber üç kez yazıldığında yani Yahudilere karşı nefret içerikli haber yaptığınızda bu bir mi sayılacak, üç mü? Bir köşe yazısında “Yahudi” sözcüğü beş kez geçtiğinde içerik bir mi sayılacak, beş mi? Veya “Yahudi” sözcüğü aranacak mı, yoksa Tevrat’tan yapılan alıntı da “bir adet içerik” mi sayılacak? Buradaki veri aslında sayılabilen bir veri değildir. Sayılamayan şeyi [saymaya](#) kalktığınızda ister istemez nesnellik yerini öznelliğe bırakacaktır.

Üçüncü olarak “hedef gruplar” listesine dikkatle bakın. Bu listede ülkenin temel bileşeni olan “Türk” ve “Müslüman” kimliklerini görmüyoruz. İşte bu bilgi, raporun içerdiği kasıtlı veya kasıtsız yanlılığın anahtarıdır. Rapor bu gruplara yönelik “nefret söylemini”

taramamayı daha baştan seçmiştir. Tarayacak bile olsa bu veriyi nasıl işleyeceği, yani bu istatistiğin **metaverisi** geceyle gündüz gibi farklı sonuçlar yaratacaktır. Sözelimi Onedio, Eksişeyler gibi popüler basında gördüğümüz “yurdum insanının davranışı” gibi alaycı veya aşağılayıcı başlıklar “nefret söylemi” sınıfına sokulacak mı? “Türk” sözcüğünün kullanılması beklenecek mi yoksa “yurdum insanı” ifadesinin Türk’ü kast ettiği mi varsayılacak? Alaylı aşağılamanın nefret sayılıp sayılmayacağı da ayrı bir tartışma konusudur. Basında çok sık gördüğümüz “din adına yapılan zulüm” benzeri ifadeler nefret suçu sayılacak mıdır? “Din”den kastın İslam olduğu apaçıkken “İslam” sözcüğü kullanılmıyor diye bu haber kayda girmeyecek midir? “Din” denildiğinde herkesin İslam anladığı bir toplumda İslam eleştirisi “din” sözcüğüyle yapılabiliyorken ama Yahudiliğin eleştirisi **zorunlu olarak** “Yahudilik” sözcüğüyle yapıyorken birini sayıp öbürünü saymamak ne kadar nesnel olabilir? Sözelimi ülkede binlercesi bulunan Müslüman mezarlıklarında ara sıra yapılan yağmalar haber bile yapılmazken, yapıldığında da yalnızca “mezarlık” sözcüğü kullanılırken, bir Yahudi mezarlığı tahrip edildiğine neye dayanarak “Yahudi mezarlığı” adı kullanılıyor ve bu bir “nefret suçu” sayılıyor?

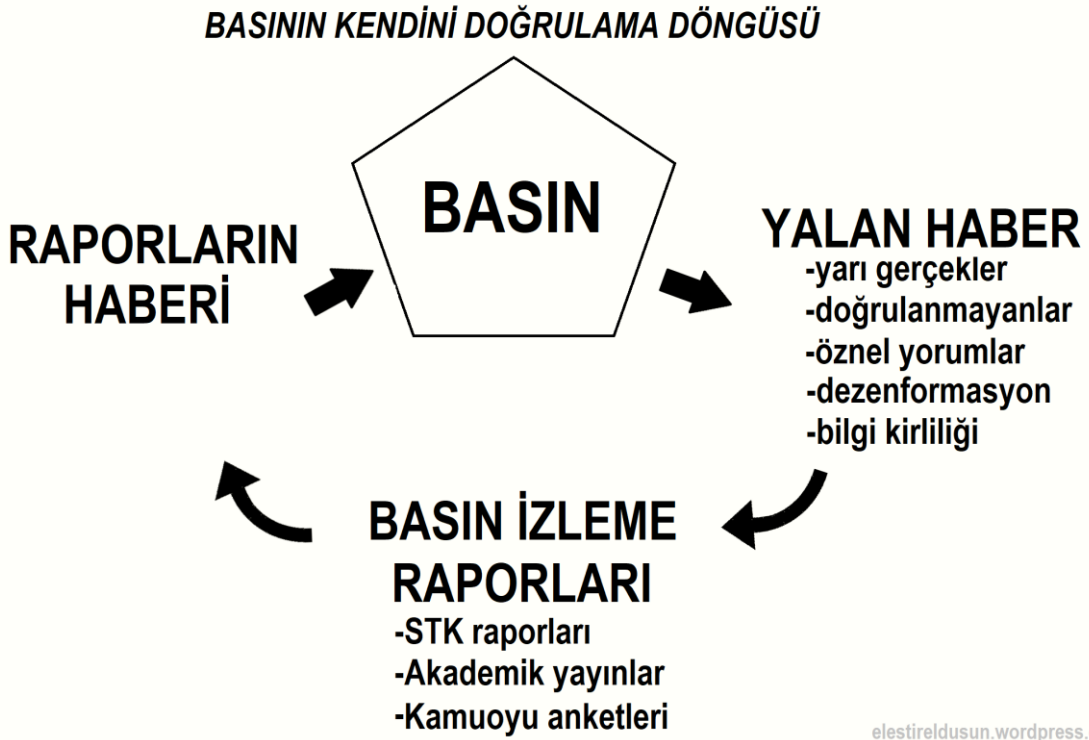
Dördüncüsü; haber metnini dikkatli okursanız “ülkede yayınlanan bütün gazeteler” değil “ulusal gazeteler” deniyor. Rapor ulusallığın sınırı nasıl çizmiştir? Sözelimi ülkenin dört köşesinde yaşayan Ermeni azınlığın gazetesi olan Agos ve ülkenin dört köşesinde yaşayan Yahudi azınlığın gazetesi olan Şalom “ulusal” sayılmış mıdır? Kağıt gazetelerin artık neredeyse hiç okunmadığı bir ortamda ulusallığın ölçüsü ne ola ki?¹ Raporu “Hrant Dink Vakfı”nın hazırladığı hesaba katıldığında Agos’taki olası nefret söyleminin raporun ilgi alanına girmediğini kestirmek güç olmayacaktır.

Bunun gibi **öznel**, yani tarafsızlığı sağlamanın neredeyse olanaksız olduğu etmenler bu gibi raporların içeriğini geceyle gündüz gibi değiştirir ki [daha önce bir örneğini vermiştim](#).

Bu tür raporları haber yapan basının durumu, kendi yaydığı dedikoduyu başkasından duyarak başkasının dedikodusuymuş gibi yayan kişinin durumuna benzer. Çünkü rapor hazırlanırken raporu haber yapan gazete de taranmıştı. Diyelim basında politik mavi takım ve kızıl takım var. Mavi takımın “nefret söylemi”ni kızıl takımın STK’sı rapor ediyor ve haberini kızıl takım gazetelerine servis ediyor. Böylece kızıl takım gazetelerindeki “nefret söylemi” rapora girmiyor. Benzer bir durumu basının kamuoyuyla ilgili saptamalarında buluruz. Kamuoyunu zaten büyük oranda basın oluşturur ve yönlendirir. Basın şirketinin kendi eserini “halkın nabzı” diye haber yapması bir kısır döngüdür.

¹ Bütünüyle özel girişimler olan basın şirketlerinin kamusalılığı çağrıştıran “ulusal” [sözcüğüyle](#) anılması da ayrı bir dil kullanım safsatası oluşturuyor. Konuyu dağıtmamak için dipnota aldım.

Basının kullandığı “halkın nabzı” yöntemi

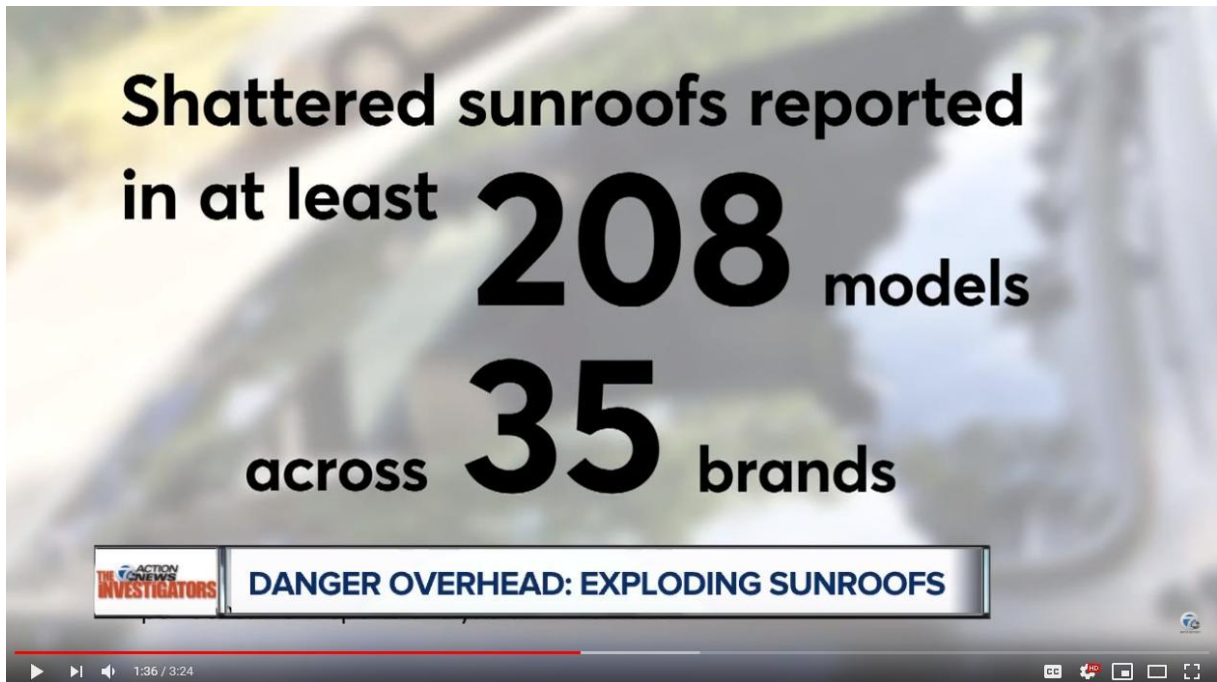
“Halkın nabzı” haberleri yöntem ve etki yönünden sokak röportajlarına benzer. Sokak röportajları zaten sokaktaki kişinin basınca nasıl yönlendirildiğini ortaya koyar. Elbette bu ham veriyi basın şirketinin ikinci kez dilediği gibi işleyip biçimlendirmesi olanaklıdır. Haber sitelerinde gördüğümüz yorumlar da site yönetimi tarafından sansürlenip süzüldüğü için sokak röportajlarına benzer. Zaten haberi kendi ideolojisi ve görüşünce yaparak okuru yönlendirmiş bulunan şirket, yorumları sansürleyerek ikinci bir yönlendirme daha yapar, üstelik bunu yaparken okurun emeğini ücretsiz kullanır. Eskiden gazete ve dergide yayınlanan “okur mektupları” da aynı şekilde, basın şirketinin kendi gündemine hizmet edecek olan örnekleri seçip sergilediği, böylece okurda dilediği izlenimi oluşturduğu köşelerdi.

Haber Basınının Verdiği Örnekler

Basın şirketi, bir olayı anlatabilmek için bazı örnekler vermek zorunda kalabilir. Sözelimi çığırından çıkmış bir sokak gösterisinde camları taşlanan cadde işyerlerini göstermek istediğinde hangi iş yerini seçeceği konusunda özgürdür. Taşlanan iş yerlerinin bir derlemesini yaparken dilediği iş yerini derlemenin dışında bırakmakta da özgürdür. Bu şekilde taşkınlık yapan kalabalık hakkında gerçeğe aykırı izlenimler yaratması olanaklıdır. Sözelimi saldırgan kalabalığın Batı karşıtı olduğu izlenimi vermek için camı kırılmış bir Starbucks şubasını ve yanında camları sağlam kalmış bir Simit Dünyası şubasını göstermeyi seçebilir. Veya farklı bir izlenim yaratmak için camı

kırılmış belediye otobüslerini ve kirletilmiş bir Atatürk heykelini göstermeyi seçebilir. Çerçevenin dışında kalan gerçekler, yani gerçeğin tamamı okura ulaşmaz.

Örtülü tarafılık politik değil ticari de olabilir. Youtube.com/watch?v=sHSbt00kXjQ adresinde izleyeceğimiz haberde Amerika'da **208 model 35 marka** otomobilin cam tavanlarının nedensiz yere patladığı söyleniyor. Haber bu. Ama verilen örnekler ve haber boyunca gösterilen bütün arabalar Kore malı Hyundai'nin ve onun yan markası olan Kia'nın modelleridir.

Gazeteci Cahilliği

İngiliz Channel 4 televizyon kanalı sunucusu Jon Snow, “gazeteciler tembeldirler, akvaryumda yaşarlar, dışarı çıkmak istemezler” demiştir.² Gönül isterdi ki abartıyor olsun. Birinci bölümde basının doğası gereği hiçbir konuya derinlemesine girmediğine ve yüzeysel olmak zorunda olduğuna dikkat çekmiştim. Basın işçisi de bundan payını alır. Konuların derinine inmenin onun mesleğinde ilerlemesini sağlaması ender bir durumdur.

Richard Dawkins’in ünlü *Selfish Gene* kitabı “Gen Bencildir” adıyla Türkiye’de de yayınlandı. Haber basınının bilime olan uzaklığını gösteren gülünç bir örnek bu kitapta anlatılan kuramı yanlış anlayan İngiliz *Spectator* gazetesinin başyazarıdır. Dawkins’in demek istediği, DNA’nın gen adı verilen bölümlerinin tek amacının çoğalmak olduğudur. Bunun anlamı, genleri aktarabilen organizmalar oluşturamayan genlerin gen havuzundan yok olacak olmasıdır. Buraya kadar karmaşık bir şey yok. Ancak “bencil gen” sözü topluma yayıldıkça tanınmaz hale gelmiştir. Birçoğunca “bizi bencil yapan gen” sanılır olmuştur. *Spectator* gazetesindeki bu köşe yazısı Muhafazakar Parti’ye “daha çok bencil gen edinmesini” tavsiye etmiştir. [...] Ama gen “edinemezsiniz”. Bir kişide bir genin bir başkasındakinden “daha çok” olduğunu söylemek anlamsızdır. Kişiyi bencil yapan bir gen büyük olasılıkla yoktur. Bu örnekte birden fazla yanlış anlamının bir arada bulunması şaşırtıcı değildir. Biyolojinin yalnızca sağkalımla ilgili olduğu, doğanın acımasız bir kıyıcı olduğu, Hobbes’un “herkese karşı herkes” kurgusunun doğru olduğu vb. yönündeki yaygın algıyı destekler.³

“Akşamcıların daha fazla kazandıkları” haberini yapan, korelasyonla nedensellik arasındaki farkı bilmeyen cahillerle öldürülen kadınların haberini yaparken “erkek terörü” başlığı atanlar aynı gazeteciler. Erkek olmakla kadın öldürmek arasında bir korelasyon var ama erkek olmak kadın katili olma nedenlerinden biri değil.

“Çin, denizaltıları gizlemek için denizi kullanıyor olabilir.”

2

https://web.archive.org/web/20050207052705/www.medialens.org/articles_2001/de_Jon_Snow_interview.htm

³ Pascal Boyer, *Religion Explained*, 2001, s.38.

Göz göre göre denize zehir attı

'Kıralık Aşk' dizisiyle ekrana gelen Levent Ülgen önceki gün kızı Eris'le Rumelihisarı' ndaydı.

© 01:36 | 28 Kasım 2016

Magazin

Oyuncu, "Kurşun döktürmüştüm. Onu denize atmaya geldim" diyerek insan ve deniz canlıları için büyük tehlike teşkil ettiği bilinen kursunu denize fırlattı.

Gazeteci, oltayla balık avlayan milyonlarca kişinin oltadaki kurşun ağırlıkları sık sık denize düşürdüğünden habersiz.

Yorumsuz.

Dil Katliamı Örneği

Bir yerden çalıp kopyala-yapıştır yapmış bile olsa Türkiye'nin en büyük gazetelerinden birinde çalışan bu kişinin haber diye yazdığı metin, içeriği, teknik ifade yetersizliği, anlatım bozuklukları ve noktalama hatalarıyla onun bize herhangi bir konuda herhangi bir haber iletmeye yetkin olmadığını göstermeye yeter de artar. Noktasına, virgülüne dokunmadan aktarıyorum.

<https://web.archive.org/web/20190520183459/https://www.sabah.com.tr/saglik/2019/05/16/meyan-koku-serbeti-nasil-yapilir-meyan-koku-serbeti-faydalari-nelerdir>

“Daha çok Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tüketilen meyan kökü şerbeti, özellikle Ramazan aylarında şerbetçiler tarafından satılmaktadır. Meyan kökü şerbeti faydaları arasında, hazmettirici, serinletici, böbreklere iyi gelmesi ve bağışıklık sistemini güçlendirmesi yer almaktadır. Yaz aylarında terleme, düşük tansiyon, isteksizlik, halsizlik, yorgunluk belirtileri olanlara şifa sağlar. Tam bir enerji deposudur. İşte meyan kökü şerbetinin yapılışı ve meyan kökü şerbetinin faydaları...

MEYAN KÖKÜ ŞERBETİ TARİFİ

3 litre su Tencereye konur. Eğer meyan kökü şerbetini akşamleyin hazırlıyorsanız, meyan köklerini beklemeye almak için sabaha kadar bekletiriz. Ancak, siz biran önce meyan kökü şerbeti içmek istiyorsanız 1,5 saat kadar suda bekletmeniz yeterli olacaktır. 1.5 saat bekledikten sonra meyan kökleri lifleri tencerenin içinden sıkılarak alınır. Daha sonra bir süzgeçle süzerek bir kaba boşaltılır.

Tamamen meyan kökü şerbeti olması için meyan kökleri tülbentten geçirilerek iyi bir şekilde süzülür. Bu süzme işlemi bir kez daha tekrarlanılarak meyan kökü şerbeti içinde tortu ve yabancı madde olmasını engellemiş oluruz. Meyan kökü şerbeti hazırlarken buradaki püf noktası, meyan kökü şerbetinin dibinde tortu birikmemesidir. Şişelere doldurulduktan sonra meyan kökü şerbeti tüketime hazırdır.

Meyan kökü şerbetini köpürtmek için ise, şerbetçilerin yaptığı gibi yüksek bir yerden bardağa meyan kökü şerbetini dökerek rahatlıkla köpürtebilirsiniz.”